

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 28 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 4¹, 5, 6¹, 7, 7¹, 9, 10, 14, 23,
23¹, 24, 25, 26, 28, 29, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, KODEKSO
PAPILDYMO 24¹, 24², 24³, 24⁴, 25¹, 25², 29¹, 29², 29³, 29⁴, 29⁵, 29⁶, 29⁷ IR 29⁸ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO NR. XIII-1858 21, 22 IR 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP-19-355; TAP-19-356; TAP-19-357) (TAIS NR. 19-1034(2); 19-2394; 19-2395)**

2019-03-19 Nr. NV-772

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: patikslinti AB „Lietuvos geležinkeliai“ vertikaliosios integracijos įmonių grupės kūrimo ir veiklos sąlygas, užtikrinant AB „Lietuvos geležinkeliai“ vykdomos keleivių, bagažo ir krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklos tęstinumą ir tinkamą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, veiksiančio AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupėje, funkcijų vykdymą.

3. Dabartinė situacija:

- Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo ir papildymo įstatymu Nr. XIII-1858 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-1858) buvo nuspręsta pakeisti iki šiol egzistuojantį integruotą Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto sektoriaus veiklos valdymo modelį, ir iki 2019 m. gruodžio 8 d. sukurti AB „Lietuvos geležinkeliai“ vertikaliosios integracijos įmonių grupę, kurią sudarys AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigta bendrovė viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti, AB „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtos bendrovės keleivių, bagažo ir krovinių vežimo vietiniais ir tarptautiniais maršrutais paslaugoms viešojoje geležinkelių infrastruktūroje teikti, kitos įsteigtos bendrovės, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso AB „Lietuvos geležinkeliai“.
- Įstatymo Nr. XIII-1858 nuostatos įsigalioja palaipsniui nuo 2019 m. birželio 1 d. ir nuo 2019 m. gruodžio 8 d.; bendrovė krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti jau įsteigta, o bendrovė keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti turi būti įsteigta iki 2019 m. rugsėjo 1 d.
- AB „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise valdomas viešosios geležinkelių infrastruktūros ir geležinkelių paslaugų įrenginių turtas nuo 2019 m. gruodžio 8 d. perduodamas AB „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtai bendrovei viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti;

4. Projektų esmė:

- siekiant AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos tęstinumo ir užtikrinant teisių ir pareigų perėmimą, sudaryti teisinės sąlygas jau įsteigtai bendrovei krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti ir numatomai įsteigti bendrovei keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti pradėti teikti minėtas, o kartu ir tranzito geležinkelių transportu paslaugas anksčiau negu nustatyta Įstatyme;
- siūloma paankstinti Įstatymo nuostatų, susijusių su išimtinės teisės teikti tranzito geležinkelių transportu paslaugas suteikimu, įsigaliojimą ir nustatyti, kad nuo 2019 m. birželio 1 d., o ne nuo 2019 m. gruodžio 8 d. išimtinė teisė gauti minimalųjį prieigos paketą teikiant tranzito geležinkelių transportu paslaugas suteikiama geležinkelio įmonėms (vežėjams), kurių visos akcijos nuosavybės teise tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso Lietuvos valstybei;

- atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/34/ES, kuria sukurama bendra Europos geležinkelių erdvė, nuostatas, susijusias su draudimu perduoti skirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, patikslinti, kad pareiškėjas negali jam skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų perduoti kitai įmonei ar kitai vežimo geležinkelių transportu paslaugai teikti arba šių pajėgumų parduoti;
- nustatyti AB „Lietuvos geležinkeliai“ skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų perskirstymo AB „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtoms bendrovėms, kurios tęs krovinių, keleivių ir bagažo vežimo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo veiklas, mechanizmą ir įpareigoti Lietuvos transporto saugos administraciją per 5 darbo dienas nuo AB „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtų bendrovių prašymų gavimo dienos pakeisti jos priimtus sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo AB „Lietuvos geležinkeliai“;
- siekiant užtikrinti sklandų AB „Lietuvos geležinkeliai“ vertikaliosios integracijos įmonių grupės sukūrimą, siūloma prašyti Seimą svarstyti įstatymų projektus skubos tvarka.

5. Derinimas: projektai suderinti (atsižvelgta į pastabas) su Žemės ūkio ministerija, Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba, Europos teisės departamentu, AB „Lietuvos geležinkeliai“. Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija pastabų nepateikė.

Lietuvos transporto saugos administracijos ir Nacionalinės žemės tarnybos pastabos (siūlo tikslinti reglamentavimą dėl traukinių tvarkaraščio, nustatyti, kad sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, *išskyrus žemės sklypų* pripažinimo nereikalingais arba netinkamais naudoti priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas; tikslinti Kodekso projektą suderinant jį su Žemės įstatymo nuostatomis) ir argumentuoti Susisiekimo ministerijos paaiškinimai nurodyti derinimo pažymoje.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. kovo 18 d. išvadoje Nr. NV-764 siūlo tikslinti projektus (nurodyti kokie subjektai pasirašo patikėjimo sutartis ir nuo kada valstybinė žemė patikėjimo teise perduodama AB „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovei; atsisakyti nuostatos dėl nekilnojamojo turto registro tvarkytojo veiksmų atlikimo).

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūloma teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt